

Elképzelések az esztergomi Duna-híd roncsairól az 1960-as években ^[1]

Az Esztergom–Párkány közötti Mária Valéria hídát 1895. szeptember 28-án avatták fel. 1919 júliusában a párkányi oldal első íve robbanás miatt a mederbe zuhant. A gyalogosforgalom 1921-ben vált ismét lehetővé, a végleges helyreállítás munkálatai 1926-ra fejeződtek be. A II. világháború alatt a visszavonuló német csapatok 1944. december 26-án robbantották fel a hidat. A roncsok eltávolítására 1947-ben került sor, míg a mederpillérek javítását 1960–1962 között végezték el. 2000 októberében kezdődhetett a híd újjáépítése, és 2001. október 11-én adták át ismét a forgalomnak.

Bevezetés

Az Esztergom–Párkány közötti vashidat 1894-1895 folyamán építették fel. Ünnepélyes átadására 1895. szeptember 28-án került sor. Az új Duna-hidat a király engedélyével Mária Valéria főhercegnőről, Ferenc József Budán született leányáról nevezték el. 1919 júliusában a párkányi oldal első íve robbanás miatt a mederbe zuhant. A gyalogosforgalom csak 1921-ben vált ismét lehetővé, a végleges helyreállítás munkálatai 1926-ra fejeződtek be. A II. világháború alatt a híd többször volt repülőgépek célpontja, de ezek jelentősebb károkat nem tudtak okozni a szerkezetében. Végül a visszavonuló német csapatok robbantották fel a hidat 1944. december 26-án: ekkor vízbe zuhant a három középső ív és két pillér is súlyos károkat szenvedett. A hajózást akadályozó roncsok eltávolítására 1947-ben került sor, míg a súlyosan sérült mederpillérek javítását 1960-1962 között végezték el. A hajózás biztonsága érdekében a pilléreket kivilágították. Hosszas és sokáig meddő tárgyalások után 2000 októberében megkezdődhetett a híd újjáépítése. Ünnepélyes keretek között, a forgalomnak 2001. október 11-én adták át ismét.

Források

K. P. M. Közüti Igazgatóság Győr
Schönherz Zoltán u. 8/b szám

7973/1964 szám.

Tárgy: Esztergomi Nagydunahíd mederpilléreinek megvilágításával kapcsolatos helyreállítási munkák építési engedélye.
Ea: Szörényi L.

A Közlekedés és Postaügyi Miniszter 4/1962/XII. 29./ sz. r. 15 1. bek. alapján átruházott hatáskörében eljárva a 34/1962/IX.16./Korm. rendelet 14 -a, valamint a Közüti Igazgatóság 7286/1964 sz. alatt december 7-én Esztergom Városi Tanácsnál megtartott helyszíni bejárás alapján tárgyi hídépítéssel kapcsolatban meghoztam az alábbi

Határozatot.

Az Esztergomi Nagy Dunahíd mederpilléreinek kivilágítási helyreállítási munkáit az Út-Vasútervező Vállalat által készített 25.029/H. 1. számú, a K. P. M. Közüti Igazgatóság által 7892/1964 sz. alatt jóváhagyott légvezeték megoldás alapján kell kivitelezni.

A Komárommegyei Rendőrfőkapitányság bejárásán elhangzott kiegészítő előírása a kivitel során elkészítendő, tehát a jelenlegi horgonyzás tilos táblákat át kell festeni a 3/1956 KPM. rendelet előírás szerinti légvezeték átfeszítési táblára. Világítása megvan oldva.

Az Északdunántúli Áramszolgáltató Vállalat képviselője bejárásán közölte, hogy tervjóváhagyásra nem tart igényt, üzemeltetésre a KPM. Közüti Igazgatóság kötelezett.

A Komárommegyei Tanács V.B. képviselőjének felhívását a Műemlékfelügyelőség bevonására vonatkozóan nem vettem figyelembe, mivel a létesítmény ideiglenes jellegű, továbbá a hídpillérek nem tekinthetők műemléknek. A város műemlékeit a légvezeték nem érinti, beláthatóságukat nem rontja.

Minthogy a tervekkel szemben közszemlére tétel alatt, sem a bejárásán egyéb észrevétel nem hangzott el, az építési engedélyt megadom.

Ezen határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül lehet fellebbezéssel élni.

A fellebbezést a K.P.M. Közüti Főigazgatósághoz kell címezni és két példányban a Győri Közüti Igazgatóságnál kell benyújtani.

Győr, 1964 december 15-én

Szentes
/Jakab János/
igazgató. h

Fentiekről értesítést kapnak:

1. Honvédelmi Minisztérium Budapest
2. Építésügyi Minisztérium Budapest
3. Közlekedés és Postaügyi Minisztérium Budapest
4. B. M. Országos Rendőrfőkapitányság Budapest
5. B. M. Országos Légolt. Par. Budapest
6. Helyközi Távbeszélő Igazgatóság Budapest
7. Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság Győr
8. Komárom Megyei Tanács V. B. Tatabánya
9. Északdunántúli Áramszolgáltató Vállalat Győr
10. Északdunántúli Áramszolgáltató Vállalat esztergomi Üzletigazgatósága Esztergom
11. Út-Vasútervező Vállalat Budapest
12. K. P. M. Közüti Igazgatóság Kirendeltsége Esztergom
13. Hídépítő Vállalat Budapest
14. Révkapitányság Esztergom
15. Villamosítási Tröszt Budapest I. Iskola u. 13.
16. Esztergom Városi Tanács V.B. Ép. és Közlekedési osztálya Esztergom
17. B. M. Komárommegyei Rendőrfőkapitányság Tatabánya

4127/1964.

Ügyint: Szederkényi M.

Tárgy: Esztergom Nagy-Duna híd mederpilléreinek megvilágítása építési engedély

K. P. M. Közüti Főigazgatóság

Budapest VII.

Dob u. 75-81.

Esztergom Városi Tanács VB. Építési és Közlekedési Osztály a KPM. Győri Közüti Igazgatóság 7973/1964 sz. és fenti tárgyú határozatával szemben a törvényes fellebbezési határidőn belül az alábbi fellebbezéssel él.

A Győri Közüti Igazgatóság esztergomi szakaszmérnökségén korábban a mederpillér megvilágításának tervtárgyalásán felvett jegyzőkönyvben az Építési Osztály tiltakozott a megvilágítás tervszerinti kivitele ellen. A jegyzőkönyvben hivatkozott arra, hogy a mederpillérek ugyan nem m emlékek, de a műemlékkörnyezetre való rálátás kedvezőtlenül befolyásolja a tervszerinti kivitel. Kérte ebben az ügyben a műemléki hatóság bevonását. Mint a határozatból kitűnik, a Műemléki Felügyelőséggel a terveket ennek ellenére sem ismertették.

Tekintve, hogy a tervezett létesítmény városképi szempontból is kifogásolható, feltétlen szükségesnek tartja az Építési Osztály az ügygel kapcsolatban az É. M. területi főépítész véleményének kikérését is.

Fenti indokaim alapján kérem a határozat felfüggesztését mindaddig, amíg a kérelmező a fentiekben említett szakhatóságoknak az építési munkával kapcsolatos véleményét nem szerzi be.

Esztergom, 1965. január 6.

Szabó Sóki László
osztályvezető főmérnök.

Szives tudomásulvétel végett megküldöm:

Schmiedl Ferenc É. M. területi főépítész, Bp. I. Krisztina krt. 99.

Országos Műemléki Felügyelőség, Bp. I. Dísz tér 4-5.

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára. Esztergom Városi Tanács VB. Építési és Közlekedési Osztály 4127/1964

É. M. Országos Műemléki Felügyelőség

Budapest
Igazgatási Osztály

Budapest, 1965. március 8.

Saját szám: 3034/1965

Ü.i.: B. Kállay/Kné

Tárgy: Az esztergomi Nagy-Dunahid mederpillér hajózási világítása.

Közlekedés- és Postaügyi Min.
Közüti Főigazgatósága.

Budapest VII.

Dob u. 75-81.

/Zsámboki Gábor/

Hivatkozással az 534.242/1965. sz. megkeresésükre és személyes megbeszélésünkre a bemutatott tervekkel kapcsolatban közöljük, hogy a mederpillér megvilágítása ellen a fentiekben bemutatottak alapján műemléki szempontból kifogást nem emelünk.

A terveket kérjük a Területi főépítésznek bemutatni: VÁTERV, I., Krisztina krt. 99.

dr Borsos Béla s. k.
osztályvezető

A kiadmány hitelélül:
Kismarty-Lechner Gyuláné

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára. Esztergom Városi Tanács VB. Építési és Közlekedési Osztály 4127/1964

Címkék:

[Mária Valéria híd](#) ^[2]

[Esztergom](#) ^[3]

[Párkány](#) ^[4]

Kiadás: 1. évfolyam (2001) 3. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/elkepezelesek_az_esztergomi_dunahid_roncsairol_az_1960as_evekben.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/elkepezelesek_az_esztergomi_dunahid_roncsairol_az_1960as_evekben.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/maria-valeria-hid>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/esztergom>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/parkany>